

Opschrift

Vergadering van 6 december 2022

Nummer: 2022_MV_00632

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Stijn De Roo: Onderzoek naar fietstunnel aan de Spanjeveerbrug tussen Mendonk en Sint-Kruis-Winkel

Raadslid(-leden):

Stijn De Roo - CD&V

Bevoegd: Filip Watteuw

Omschrijving van de vraag

Toelichting:

Ik informeerde – in opvolging van mijn eerdere vragen – bij bevoegd minister Lydia Peeters (Open Vld) naar de stand van zaken van de nieuwe Spanjeveerbrug tussen Mendonk en Sint-Kruis-Winkel. De huidige baileybrug zou worden vervangen door een betonnen exemplaar.

Het voorontwerp voorzag een centrale weg voor autoverkeer van 4 meter breed en een afgescheiden fietspad van 2 meter breed. Uit het antwoord van de minister blijkt nu dat enkele overheidspartners recent een ontwerpaanpassing voorstelden in de vorm van een fietstunnel.

Ook al was de voorbereiding van de formele vergunningsprocedure reeds beëindigd, “de Vlaamse Waterweg nv (DVW) zal dit voorstel onderzoeken rekening houdende met het bestaande ontwerp, de geplande vergunningsprocedure, en de prioritaire vervanging van het kunstwerk,” aldus de minister. Van zodra hier een beter zicht op is, kan de vergunningsprocedure formeel worden opgestart en het definitief ontwerp worden bezorgd.

Ik ben verrast dat er nu een voorstel opduikt om een fietstunnel toe te voegen aan het ontwerp, terwijl er eerder sprake was van een fietspad op de brug. Een tunnel is duurder en heeft een grotere impact op de omgeving. Ik stel mij ook vragen bij de hellingsgraad en bij het comfort en het veiligheidsgevoel van de trage weggebruikers. Sint-Kruis-Winkel en Mendonk verdienen investeringen in veilige fietsinfrastructuur, maar een fietstunnel op die plek lijkt me niet te verantwoorden in tijden van besparingen.

Vraag:

Ik had van de schepen graag een antwoord gekregen op volgende vragen:

1) Was de stad op de hoogte en/of vragende partij voor de aanleg van een fietstunnel?

- 2) Wat is het standpunt van de stad tegenover het voorstel tot ontwerpaanpassing in de vorm van een fietstunnel?
- 3) Hoe kijkt de stad naar de kostprijs, de impact op de omgeving, de hellingsgraad en het comfort en het veiligheidsgevoel van de trage weggebruikers?
- 4) Welke vervolgstappen zal de schepen hieromtrent ondernemen?

Antwoord

Bedankt voor uw vraag. Als stad waren wij samen met de provincie, het havenbedrijf North Sea Port en de Fietsersbond, vragende partij om deze fietstunnel in het ontwerp op te nemen.

Uit uw vraag begrijp ik dat er wat verwarring is over het begrip “fietstunnel”. De tunnel is geen alternatief voor de fietspaden op de Spanjeveerbrug en zal dus niet onder de Moervaart gaan. Het is meer een koker doorheen het brugtalud van de Spanjeveerbrug. Het gaat hier om een andere fietsstroom; die langs de Moervaartkaai. Daar ligt momenteel op het jaagpad langs de Moervaart een langeafstand fietsroute (LAF) die vandaag onder de brug doorloopt. Op de laatste plannen werd opgemerkt werd dat de LAF fietsroute wordt onderbroken. Men ging er van uit dat de fietser langsheen de Moervaart wel “voorlangs” de brug kon omrijden, met dus een gelijkgrondse fietsoversteek aan de voet van de brug.

Deze configuratie rijmt niet met de filosofie van een Lange Afstands Fietsroute (LAF), waar directheid, rechtlijnigheid en conflictvrije kruisingen van groot belang zijn. Door het omleiden van de fietsers over de Spanjeveerstraat zou een nieuw conflictpunt ontstaan voor fietsers. Zij moeten dan immers oversteken in een zone waar auto's zich opstellen voor het rode licht naar de brug. Auto's komende van de brug hebben een groenfase en snelheid. Door deze combinatie hebben de auto's geen zicht op de overstekende fietsers.

Het kan uiteraard niet de bedoeling zijn om een nieuw conflictpunt op een doorgaande fietsroute te creëren.

In het verlengde van dit jaagpad gaat dit LAF-tracé ook over in de fietssnelweg F401. Deze fietssnelweg wordt door het havenbedrijf NSP verder uitgebouwd (NSP is klaar met ontwerp en gaat richting vergunning). Eenmaal de F401 gerealiseerd zal zijn, is de verwachting dat het fietsverkeer op deze LAF-route exponentieel zal toenemen. Vandaag wordt deze LAF-route al druk gebruikt, o.m. voor woon-werk-fietsverkeer tussen de kanaaldorpen en de haven.

Door te werken met een “tunnelkoker” doorheen het brugtalud wordt de fietsroute rechtlijniger, veiliger (conflictvrij) en ook korter dan het huidige jaagpad-tracé.

De kostprijs voor een korte overspanning van de brug in combinatie met een fietstunnelkoker zal niet substantieel hoger zijn dan de kostprijs voor een veel langere overspanning van de Spanjeveerbrug, al dan niet met de noodzakelijke tussenpijler(s).

Gezien de grote winst naar veiligheid en directheid is een eventuele meerkost zeker te verantwoorden. Dit wordt momenteel bekeken door de Vlaamse Waterweg die trekker is van de vervanging van de Spanjeveerbrug.

Wat de Spanjeveerbrug zelf betreft. De integratie van deze kokertunnel voor fietsers door het talud verandert weinig aan het ontwerp van de brug. De brughelling varieert tussen 3

en 6% en valt voor fietsers binnen de richtnormen uit het nieuwe Vademecum Fietsvoorzieningen. De helling kan niet worden verlaagd omdat zij verbonden is met de doorvaarthoogte en de lengte van de brughellingen.

De fietsers krijgen op de brug zelf nieuwe fietspaden van 2m breed. Vandaag zijn hier geen fietsvoorzieningen aanwezig door de beperkte breedte. De fietspaden vallen bovendien buiten de lichtenregeling, zodat fietsers nooit voor rood moeten wachten. Op de hellingen naar de brug komen fietssuggestiestroken. Deze fietssuggestiestroken worden bovendien ook doorgetrokken in de toekomstige heraanleg Mendonkdorp.

De provincie, vanuit haar coördinerende rol binnen het Projectbureau Gentse Kanaalzone, en de Stad Gent hebben samen de vraag naar de nodige extra tunnelkoker officieel gesteld aan De Vlaamse Waterweg. Ook de andere betrokken partijen (naast de provincie Oost-Vlaanderen en de Stad Gent ook AWW-MOW, North Sea Port, Projectbureau Gentse Kanaalzone en Fietsersbond) zijn overtuigd van de noodzaak om het project Spanjeveerbrug in die zin bij te sturen. We hopen dan ook dat de minister en de Vlaamse Waterweg deze veilige verbinding bij de vervanging van de Spanjeveerbrug kunnen voorzien.
